

Barbara Zakrzewska (1946–2023)

Fot. Archiwum BUP

Barbara Maria Zakrzewska urodziła się 1 stycznia 1946 roku w rodzinie Elżbiety z Donimirskich i Zbigniewa Zakrzewskiego, profesora Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Po otrzymaniu świadectwa dojrzałości w Poznańskim Liceum Muzycznym i zdaniu egzaminu wstępnego rozpoczęła studia kompozytorskie w klasie prof. Floriana Dąbrowskiego w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Poznaniu, którą ukończyła w roku 1969. Po krótkim okresie pracy w szkołach poznańskich 1 września 1972 roku została zatrudniona w Pracowni Muzycznej Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu. W roku 1974 ukończyła studia podyplomowe z bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. W tym czasie pracowała jednocześnie nad doktoratem pt. *Ruch śpiewaczy w Wielkopolsce w latach*

1870–1918 pod kierunkiem prof. dr. hab. Zdzisława Grota. Egzamin doktorski w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zdała w październiku 1976 roku. 1 marca 1981 roku – po uprzednim zdaniu egzaminu – awansowała na stanowisko kustosa dyplomowanego. Jesienią tego samego roku została kierownikiem Sekcji Zbiorów Muzycznych, a 1 kwietnia 1984 roku – kierownikiem Oddziału Zbiorów Specjalnych. Była nim do czasu przejścia na emeryturę 31 stycznia 2001 roku.

Zmarła 30 listopada 2023 roku, została pochowana 11 grudnia na cmentarzu na Junikowie.

Na początku pracy w Bibliotece Usniwersyteckiej trafiła pod opiekę dr. Kornela Michałowskiego, wybitnego polskiego muzykologa i bibliografa. Wywarło to wielki wpływ na podejmowane przez Barbarę Zakrzewską badania, które

koncentrowały się wokół życia muzycznego i kulturalnego Poznania i Wielkopolski. Drugim nurtem zainteresowań była bibliografistyka i szukanie, spisywanie źródeł ważnych dla badaczy. W 1982 roku, w związku z przejściem Kornela Michałowskiego na inne stanowisko, przejęła po nim kierowanie polską sekcją RILM (Répertoire International de Littérature Musicale). Wysyłała do redakcji w Nowym Jorku setki streszczeń polskich książek muzycznych i artykułów ukazujących się w czasopismach naukowych. W 1996 roku rozpoczęła pracę jako bibliograf w innym projekcie: Retrospective Index to Music Periodicals (Répertoire International de la Presse Musicale – RIPM). Po przejściu na emeryturę wyjechała do USA i pracowała jako bibliotekarka w Centrum Muzyki Polskiej Uniwersytetu Południowej Kalifornii. Będąc stypendystką Fundacji Kościuszkowskiej, katalogowała zbiory i zbierała materiały do swojej ostatniej pracy, zatytułowanej *Amerykańskie kariery muzyków polskich na przełomie XIX i XX wieku* (Poznań 2022).

Jako pracownik Biblioteki Uniwersyteckiej opracowywała zbiory muzyczne, szkoliła nowych pracowników, opiekowała się praktykantami. Od roku 1980 prowadziła zajęcia z Podstaw informacji naukowej dla studentów muzykologii i innych wydziałów, zajęcia, które wówczas były obowiązkowe. Wielokrotnie, współpracując z Fundacją Kościuszkowską, wyjeżdżała na stypendia zagraniczne zarówno do państw europejskich, jak i do USA. Aktywnie uczestniczyła w życiu naukowym, wyjeżdżała na konferencje w kraju i za granicą, wygłaszając referaty i publikując. Wykładała w Polsce, Niemczech, Włoszech i Szwecji. Wśród efektów Jej pracy można znaleźć osiem książek oraz liczne publikacje w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Trzeba też wspomnieć o jej zainteresowaniach nowoczesnymi rozwiązaniami w pracy bibliotecznej. Była bardzo zaangażowana w komputeryzację, jej rozwój i mobilizowała współpracowników do zapoznawania się z nowymi narzędziami.

Przez całe życie zawodowe rozwijała umiejętności kompozytorskie. Studiowała muzykę elektroniczną przez trzy miesiące w Utrechcie w Holandii (1981), a następnie w Oksfordzie w Anglii (1985). Była czynnym kompozytorem, uczestniczyła w życiu muzycznym w kraju i poza jego granicami. Jej utwory rozbrzmiewały zarówno podczas Wiosny Muzycznej w Poznaniu, jak i w czasie Warszawskiej Jesieni. Brała udział w wielu konkursach kompozytorskich, na których zdobywała nagrody i wyróżnienia.

Twórczość Barbary Zakrzewskiej jest bardzo różnorodna. Pisała utwory zarówno kameralne, jak i symfoniczne. Zachowały się jej szkice do *Mordu w katedrze* według dramatu T.S. Eliota. Pisała dla wyrobionego słuchacza i dla dzieci, oswajając je ze współczesnym brzmieniem muzyki. Eksperymentowała, pisząc *Muchy* na pięć kontrabasów czy tworząc muzykę elektroniczną i filmową. Jej dorobek muzyczny jest obszerny i wzbogaca dzieje muzycznej Wielkopolski.

Była aktywnym członkiem Związku Kompozytorów Polskich, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego.

Andrzej Jazdon

